

[Start SLU](#) [Om SLU](#) [Nyhetsarkivet](#) [2010](#) [December](#) Avelsindex kan förbättra ledhälsan hos svenska hundar

2010-12-06

Avelsindex kan förbättra ledhälsan hos svenska hundar

Defekter i höft- och armbågsleder är vanliga problem i vissa hundraser, trots ansträngningar att avla bort dem. Nu har Sofia Malm från SLU arbetat fram avelsindex som ska göra avelsarbetet mer effektivt. Indexen bygger på tidiga röntgenundersökningar som korrigeras för ett antal miljöfaktorer, samt släktuppgifter.

I många, framförallt storvuxna, hundraser är det vanligt med utvecklingsrubbingar i höft- och armbågsleder, så kallad höft- och armbågsledsdysplasi (HD och ED). Dessa defekter orsakar problem och lidande för såväl hundar som hundägare. Både HD och ED är i ganska stor utsträckning ärftliga och under decennier har man försökt att avla bort dessa problem. Avelsurvalet har byggt på röntgenundersökningar av höft- och armbågsleder, men i många raser har framstegen varit otillfredsställande trots att enbart hundar med normala (friröntgade) leder har använts i aveln. En avelsvärdering som enbart grundas på individens eget röntgenresultat är inte tillräckligt effektiv.

Den enskilda hundens röntgenresultat ger alltså en ofullständig bild av dess genetiska förutsättningar. Vad Sofia Malm från SLU visar i sin doktorsavhandling är att ett *avelindex*, som tar hänsyn till röntgenresultat även för släktingar och dessutom korrigerar för så kallade miljöfaktorer, ger en mer tillförlitlig bild av hundens avelsvärde (nedärvningsförmåga) avseende HD respektive ED. Och redan nu finns planer på att börja använda dessa HD- och ED-index i aveln inom några raser.

Att röntgenundersökningar av unga hundar ger värdefull information som kan användas i avelsarbetet för bättre ledhälsa visas tydligt i avhandlingen. Hundar som vårdats av veterinär eller avlivats till följd av höftledsproblem har till exempel ofta graderats med måttlig eller kraftig dysplasi vid tidigare röntgen. Genetiska analyser av röntgenresultat för HD och ED visade också att röntgenundersökningarna är användbara i avelsarbetet – den genetiska variationen var betydande beträffande båda egenskaperna, och arvarheterna var medelhöga.

Röntgenresultatet påverkas dock inte bara av ärftliga faktorer, utan även av faktorer som ålder, födelsemånad, kön och vilket lugnande preparat som givits inför röntgen. Sofia Malms avhandling visar att skattning av avelsindex för HD och ED som tar hänsyn till sådana faktorer ger en säkrare avelsvärdering och en möjlighet att påskynda framstegen i aveln.

– I raser där defekter i höft- och armbågsleder är ett problem bör man prioritera att föra in HD- och ED-index i den rutinmässiga avelsvärderingen, säger Sofia Malm.

En längre sammanfattning på svenska finns på s. 51–54 i avhandlingen (se länk nedan).

Husdjursagronom **Sofia Malm**, institutionen för husdjursgenetik, SLU, försvarar sin avhandling **Breeding for improved hip and elbow health in Swedish dogs**.

Tid: Torsdag den 9 december 2010, kl. 09.15

Plats: Loftets hörsal, SLU, Ultuna, Uppsala

Opponent: Professor Jarmo Juga, Helsingfors universitet, Finland

Mer information: Sofia Malm, 018-67 19 90, sofia.malm@hgen.slu.se

Länk till pdf med den fullständiga avhandlingen:
<http://diss-epsilon.slu.se:8080/archive/00002395/>

Andra relaterade länkar:

<http://www.slu.se/sv/fakulteter/vh/institutioner/institutionen-for-husdjursgenetik/nyheter-fran-hgen1/2010/11/avel-for-battre-ledhalsa-hos-svenska-hundar-disputation-9-dec/>

<http://hunddna.slu.se/artikelserie/hd.pdf>

Pressbild (får publiceras fritt i samband med artiklar om disputationen, fotograf/källa ska anges):

Hunden Rasmus är en labrador retriever, en av de raser som ingår i Sofia Malms avhandling. Rasmus är dock snart 11 år gammal, frisk och pigg och utan några ledproblem. Foto: Sofia Malm

Detta och övriga pressmeddelanden från SLU:

<http://www.slu.se/sv/om-slu/fristaende-sidor/aktuellt/pressmeddelanden/>

Insänt av: David Stephansson

Sveriges lantbruksuniversitet har verksamhet över hela Sverige. Huvudorter är Alnarp, Skara, Umeå och Uppsala.
Tel: 018-67 10 00 • Fax: 018-67 20 00 • Org nr: 202100-2817

Sveriges lantbruksuniversitet har verksamhet över hela Sverige. Huvudorter är Alnarp, Skara, Umeå och Uppsala.

Tel: 018-67 10 00 • Fax: 018-67 20 00 • Org nr: 202100-2817